

Fordypningsoppgave

VHS734 Helsesykepleie

Er mobiltelefonen barnets største konkurrent?

Is the mobile phone the child`s biggest competitor?

Kandidatnr: 27

Totalt antall sider inkludert forsiden: 42

Molde, 01.12.2021

Obligatorisk egenerklæring/gruppeerklæring

Den enkelte student er selv ansvarlig for å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler, retningslinjer for bruk av disse og regler om kildebruk. Erklæringen skal bevisstgjøre studentene på deres ansvar og hvilke konsekvenser fusk kan medføre. Manglende erklæring fritar ikke studentene fra sitt ansvar.

Du/dere fyller ut erklæringen ved å klikke i ruten til høyre for den enkelte del 1-6:		
1.	Jeg/vi erklærer herved at min/vår besvarelse er mitt/vårt eget arbeid, og at jeg/vi ikke har brukt andre kilder eller har mottatt annen hjelp enn det som er nevnt i besvarelsen.	☒
2.	Jeg/vi erklærer videre at denne besvarelsen: <ul style="list-style-type: none">• ikke har vært brukt til annen eksamen ved annen avdeling/universitet/høgskole innenlands eller utenlands.• ikke refererer til andres arbeid uten at det er oppgitt.• ikke refererer til eget tidligere arbeid uten at det er oppgitt.• har alle referansene oppgitt i litteraturlisten.• ikke er en kopi, duplikat eller avskrift av andres arbeid eller besvarelse.	☒
3.	Jeg/vi er kjent med at brudd på ovennevnte er å betrakte som fusk og kan medføre annullering av eksamen og utestengelse fra universiteter og høgskoler i Norge, jf. Universitets- og høgskoleloven §§4-7 og 4-8 og Forskrift om eksamen §§14 og 15.	☒
4.	Jeg/vi er kjent med at alle innleverte oppgaver kan bli plagiatkontrollert i URKUND, se Retningslinjer for elektronisk innlevering og publisering av studiepoenggivende studentoppgaver	☒
5.	Jeg/vi er kjent med at høgskolen vil behandle alle saker hvor det forligger mistanke om fusk etter høgskolens retningslinjer for behandling av saker om fusk	☒
6.	Jeg/vi har satt oss inn i regler og retningslinjer i bruk av kilder og referanser på biblioteket sine nettsider	☒

Personvern

Personopplysningsloven

Forskningsprosjekt som innebærer behandling av personopplysninger iht.

Personopplysningsloven skal meldes til Norsk senter for forskningsdata, NSD, for vurdering.

Har oppgaven vært vurdert av NSD?

ja nei

- Hvis ja:

Referansenummer:

- Hvis nei:

Jeg/vi erklærer at oppgaven ikke omfattes av Personopplysningsloven:

Helseforskningsloven

Dersom prosjektet faller inn under Helseforskningsloven, skal det også søkes om forhåndsgodkjenning fra Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk, REK, i din region.

Har oppgaven vært til behandling hos REK?

ja nei

- Hvis ja:

Referansenummer:

Publiseringsavtale

Studiepoeng: 15

Veileder: Liv Janne Raknes Brekke

Fullmakt til elektronisk publisering av oppgaven

Forfatter(ne) har opphavsrett til oppgaven. Det betyr blant annet enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten (Åndsverkloven. §2).

Alle oppgaver som fyller kriteriene vil bli registrert og publisert i Brage HiM med forfatter(ne)s godkjenning.

Oppgaver som er unntatt offentlighet eller båndlagt vil ikke bli publisert.

Jeg/vi gir herved Høgskolen i Molde en vederlagsfri rett til å gjøre oppgaven tilgjengelig for elektronisk publisering:

ja nei

Er oppgaven båndlagt (konfidensiell)?

ja nei

(Båndleggingsavtale må fylles ut)

- Hvis ja:

Kan oppgaven publiseres når båndleggingsperioden er over?

ja nei

Dato: 05.11.2021

Antall ord: 4997

Sammendrag

Bakgrunn: Norge ligger i verdenstoppen når det gjelder mobilbruk. I dag fødes barn inn i en digital verden, og mange har foreldre som er online hele døgnet. Tidligere forskning viser at økende skjerm og mobilbruk blant foreldre kan påvirke kvaliteten på samspillet. Foreldres mobilbruk er et aktuelt tema for alle som jobber med barn og foreldre. En av helsesykepleiers mest sentrale oppgaver på helsestasjonen er å bidra til å fremme et godt samspill mellom foreldre og barn.

Hensikt: Hensikten med denne litteraturstudien er å få forskningsbasert kunnskap om hvordan den utstrakte mobilbruken blant foreldre påvirker samspillet mellom foreldre og barn.

Metode: En litteraturstudie basert på 6 kvantitative forskningsartikler, 6 kvalitative forskningsartikler og 2 forskningsartikler av blandet metode.

Resultat: Foreldres mobilbruk var forbundet med redusert oppmerksomhet og mindre respons på barnas signaler. Det var mindre nonverbal og verbal kommunikasjon mellom foreldre og barn, samt flere forstyrrelser og lavere kvalitet i foreldre-barn interaksjoner. Det kommer også frem at barna ga uttrykk for stress når foreldrene brukte mobiltelefonen.

Oppsummering: Resultatene i denne litteraturstudien har vist at mobilbruk blant foreldre kan påvirke samspillet med barna negativt. Denne kunnskapen bør deles med foreldrene. Ved å gjøre foreldrene bevisst på hvordan mobilbruk påvirker samspillet med barna, kan det bidra til økt refleksjon og bidra til begrenset bruk av mobiltelefonen i barnets våkentid. Mobilbruken har økt kraftig de siste årene, og det trengs mer forskning på hvordan mobilbruk påvirker samspillet mellom foreldre og barn.

Nøkkelord: Samspill, mobiltelefon, foreldre, barn, helsesykepleier

Summary

Background: Norway is among the countries in the world, which lies at the top of the list when it comes to using mobile phones. Today, children are born into a digital world, and their parents tends to be “online” twenty-four ours a day. Research shows that parents’ increasing use of screen and mobile phones, can affect the quality of their interaction with the children. The use of mobile phones among parents is a highly relevant topic for everyone working with children and parents. Contributing to promote good interaction between children and parents, are one of the most important tasks for public health nurses.

Purpose: The purpose of this literature study, is to get research-based knowledge of how the extensive use of mobile phones among parents, affect the interaction between parents and children.

Method: A literature study based on six quantitative research articles, six qualitative research articles and two research articles of blended methods.

Result: Parents’ use of mobile phones was associated with lack of attention and less response to signals from the children. It was less nonverbal and verbal communication between parents and children, as well as several interruptions and less quality in parent-child interaction. It also reveals that children gave expression of feeling stressed when parents used their mobile phones.

Summary: Results from this literature study have shown that parents’ use of mobile phones can affect their interaction with children in a negative way. This knowledge is important to share with parents. By making parents conscious of how use of mobile phones can affect their interaction with their children, it can contribute to more reflection around the topic. It can also lead to reduced use of mobile phones during the children’s waking hours. The use of mobile phones has increased extremely the last few years, and more research is needed on how this increased use affects the interaction between parents and children.

Keywords: Interaction, mobile phone, parents, children, health nurse

Innhold

1.0 Introduksjon:	9
2.0 Hensikt og problemstilling:	10
3.0 Teori	11
3.1 Samspill.....	11
3.2 Mikroseparasjoner.....	11
3.3 Utvikling av selvet	12
3.3.1 Indre representasjoner	12
3.3.2 Affektinntoning.....	12
3.4 Emosjonsregulering	13
4.0 Metode	14
4.1 Design	14
4.2 Inklusjons - og eksklusjonskriterier	14
4.3 Litteratursøk.....	14
4.4 Etske overveielser	16
4.5 Analyse	16
5.0 Resultat:	17
5.1 Redusert oppmerksomhet og mindre respons på barnas signaler	17
5.2 Mindre verbal og nonverbal kommunikasjon:	18
5.3 Lavere kvalitet, flere forstyrrelser og stress hos barnet	18
5.4 Foreldrene reagerer hardere på barnets signal om oppmerksomhet	19
6.0 Diskusjon	21
6.1 Metodediskusjon:.....	21
6.2 Resultatdiskusjon	22
6.2.1 En oppmerksomhetstyv.....	22
6.2.2 Se hvordan barnet snakker til deg.....	24
6.2.3 Tverrprofesjonelt samarbeid	26
7.0 Oppsummering	27
8.0 Referanseliste	28
Vedlegg 1: Oversiktstabell kvalitet og innhold i inkluderte artikler	
Vedlegg 2: PI-skjema	
Vedlegg 3: Søkehistorikk Ovid Medline	
Vedlegg 4: Søkehistroikk CINAHL	

1.0 Introduksjon:

Norge ligger i verdenstoppen når det gjelder mobilbruk, og i dag har så å si alle foreldre en smarttelefon (Statistisk sentralbyrå 2017 og Statistisk sentralbyrå 2021). Barna fødes inn i en digital verden, og mange har foreldre som er online hele døgnet. I følge statistisk sentralbyrå (2021) oppgir 100% i aldergruppen 25-35 år at de bruker internett flere ganger daglig. Alt skjer gjennom mobiltelefonen, og den er med oss overalt. Vi våkner av vekkerklokken på mobilen, sjekker gjerne mail på badet, leser nettaviser og sosiale medier under frokosten, og kommuniserer med skole, jobb, barnehage og fritidsaktiviteter gjennom ulike applikasjoner. Vi har blitt helt avhengig av smarttelefonen, og den er uten tvil med på å forenkle hverdagen vår.

Som helsesykepleier har jeg blitt oppmerksom på foreldrenes mobilbruk. Det er langt ifra et sjeldent syn at foreldre sitter med nesen i mobiltelefonen når jeg kommer inn på venterommet for å hente de. På helsestasjonen har jeg møtt foreldre som forteller om dårlig samvittighet når de glemmer seg, og tar opp telefonen ved middagsbordet. Flere forteller at når mobilen plinger, er presset mot å ikke se på den stort. Hva har telefonen gjort med oss? Og hva gjør den med barna våre?

Foreldres mobilbruk er et aktuelt tema for alle som jobber med barn og foreldre. I nasjonale faglige retningslinjer for helsestasjon står det at helsesykepleier skal veilede i temaet mobil- og skjermbruk ved 4 uker, 6 måneder, 2 år og 4 år. Det er uvisst hva som er for mye mobilbruk, men tidligere forskning viser at økende mobilbruk blant foreldre kan påvirke kvaliteten på samspillet (Hansen et al., 2017 og Knitter og Zemp 2020). En av helsesykepleiers mest sentrale oppgaver på helsestasjonen er å bidra til å fremme et godt samspill mellom foreldre og barn (Helsedirektoratet 2017). Samspill handler om kommunikasjon mellom barnet og foreldrene, og er svært viktig for barnets fysiske og psykiske utvikling (Helsedirektoratet 2017).

2.0 Hensikt og problemstilling:

Hensikten med denne litteraturstudien er å få forskningsbasert kunnskap om hvordan mobilbruken blant foreldre påvirker samspillet mellom foreldre og barn. Er smarttelefonen, som «hele Norge» bærer med seg en trussel mot det nære samspillet? Kunnskap om dette er nyttig for oss som helsesykepleiere når vi skal informere og veilede foreldrene om dette dagsaktuelle temaet. Litteraturstudien tar utgangspunkt i foreldre-barn-perspektivet, i og med at det er samspillet mellom foreldrene og barnet som blir observert og vurdert. Samtidig vil litteraturstudien ta for seg hvordan helsesykepleier kan bruke denne kunnskapen i sitt arbeid.

Problemstillingen jeg ønsker å utforske er: Hvordan påvirker mobilbruk samspillet mellom foreldre og barn (0-6 år)?

3.0 Teori

Det er valgt å bruke teori om mikroseparasjoner, samspillsteori, samt teori om emosjonsregulering som teoretisk perspektiv. Disse teoriene er sentrale i forhold til litteraturstudiets hensikt og problemstilling, og vil bli brukt i drøftingen sammen med studiets funn.

3.1 Samspill

Allerede fra fødselen går barnet inn i et intenst sosialt samspill med sine omsorgspersoner. Samspillet mellom barn og omsorgsgiver kjennetegnes ved at begge parter har oppmerksomhet mot den andre og er opptatt av den andres uttrykk og responderer deretter (Smith og Ulvund 1999). Barnets tidlige kommunikasjon foregår gjennom signaler som smil, ansiktsuttrykk, lyder og gråt. Den voksne tolker disse signalene og reagerer gjennom ansiktsuttrykk, stemmevariasjon og kroppsholdning (Høigård 2019). Omsorgspersonenes sensitivitet, tilgjengelighet og respons er tre dimensjoner som er avgjørende for et godt samspill (Smith og Ulvund 1999). I følge Brandtzæg, Torsteinson og Smith (2019) er en sensitiv omsorgsperson oppmerksom på barnets signaler og er god til å fortolke hva de betyr. En sensitiv omsorgsperson reagerer raskt, konsekvent og på en passende måte. Bowlby (1988) beskriver at ved manglende sensitivitet kan omsorgsgiver være avvisende og ignorerende ovenfor barnet, og ikke fange opp barnets signaler.

3.2 Mikroseparasjoner

Brandtzæg, Torsteinson og Smith (2019) beskriver at brudd i samspillet når barnet og omsorgspersonen er i fysisk nærhet til hverandre kalles mikroseparasjoner. Slike brudd oppstår når omsorgspersonen av en eller annen grunn er mentalt fraværende.

Mikroseparasjoner er et dagligdags fenomen, og trenger nødvendigvis ikke å være skadelige. Det er ingen foreldre som kan ha oppmerksomheten rettet mot barnet sitt hele tiden, og det er helt naturlig at de flere ganger om dagen vil være opptatt med andre ting. Barnet kan selv være opptatt med noe, og vil ofte ikke engang legge merke til foreldrenes fraværsepisoder. Andre ganger kan barnet bli urolig, og forsøke å få foreldrenes oppmerksomhet. I noen situasjoner kan mikroseparasjoner være nyttig og ha en utviklingsfremmende funksjon. Brudd i samspill kan skape dynamikk, endring og bevegelse – og utvikling handler nettopp om dette.

Ofte vil den voksne ganske snart reparere slike brudd i samspillet, men hvis slike brudd forekommer ofte, uten å bli reparert kan det være uheldig for barnets utvikling (Brandtzæg, Torsteinson og Smith 2019).

3.3 Utvikling av selvet

Psykoanalytiker og spedbarnsforskeren Daniel Stern utviklet en teori om barns selvutvikling. I følge Stern (2003) er selvet bygd opp av det han kaller selvområder. Barnets opplevelse av seg selv og barnets utvikling av selvfølelse og selvilde er ifølge Stern (2003) en prosess som skjer gjennom samspill med betydningsfulle andre. Stern`s teori handler om vår medfødte og førspråklige evne til å kommunisere, og om betydningen av å tone seg følelsesmessig inn på den andre. Hans funn belyser hvorfor det nonverbale samspillet med nære personer er avgjørende for utvikling av kontakt, selvfølelse og identitet. Stern la særlig vekt på det følelsesmessige samspillet mellom mor og barn. I følge Sterns teori utvikles opplevelsen av selvet i faser. Han deler de ulike fasene inn i fem domener: det gryende selvet, kjerneselvet, det verbale selvet, det sosiale selvet og det narrative selvet (Stern 2003).

3.3.1 Indre representasjoner

Gjennom samspill med omsorgspersonene får barnet erfaringer som er grunnlaget for dannelse av indre representasjoner. Gjennom forskjellige samspillsepisoder med omsorgspersonene, vil barnet konstruere et slags gjennomsnitt av disse erfaringene. Disse erfaringene blir lagret i hukommelsen om måter å være sammen med andre på (Stern 2003).

3.3.2 Affektinntoning

Affektinntoning handler om at omsorgspersonen toner seg inn på hvordan barnet har det og gir nonverbalt uttrykk for at de forstår hva barnet føler. Affektinntoning gir barnet en følelse av å bli sett og forstått, noe som skaper kontakt og tillit. Dersom omsorgspersonene av ulike grunner ikke er i stand til å tone seg inn på barnets følelser, kan dette få store konsekvenser for barnets selvfølelse og evne til tilknytning (Stern 2003).

3.4 Emosjonsregulering

Nyfødte barn tåler langt mindre stress enn voksne. De har et underutviklet og sensitivt alarmsystem. Stress hos spedbarn aktiveres lettere og er kraftigere enn hos voksne. Når stressalarmen går, trenger barnet hjelp til å skru den av igjen. Her har omsorgspersonene er sentral oppgave. Spedbarn er helt avhengig av en sensitiv, rolig omsorgsperson som holder og trøster for å kunne regulere seg. Når barnet har god hjelp og støtte fra sensitive omsorgspersoner vil barnet etter hvert tåle mer og mer uten at alarmen slås på (Holme et al., 2019).

4.0 Metode

4.1 Design

For å belyse problemstillingen ble det gjort en litteraturstudie. En litteraturstudie innebærer å søke systematisk og kritisk vurdere, identifisere, analysere og sammenligne relevant forskning ut i fra en tydelig formulert problemstilling (Forsberg og Wengström 2013). Hensikten med et litteraturstudium er å få et dypdykk i et bestemt tema, som bygger på litteratur som allerede eksisterer. Denne litteraturstudien er basert på både kvalitative og kvantitative artikler.

4.2 Inklusjons - og eksklusjonskriterier

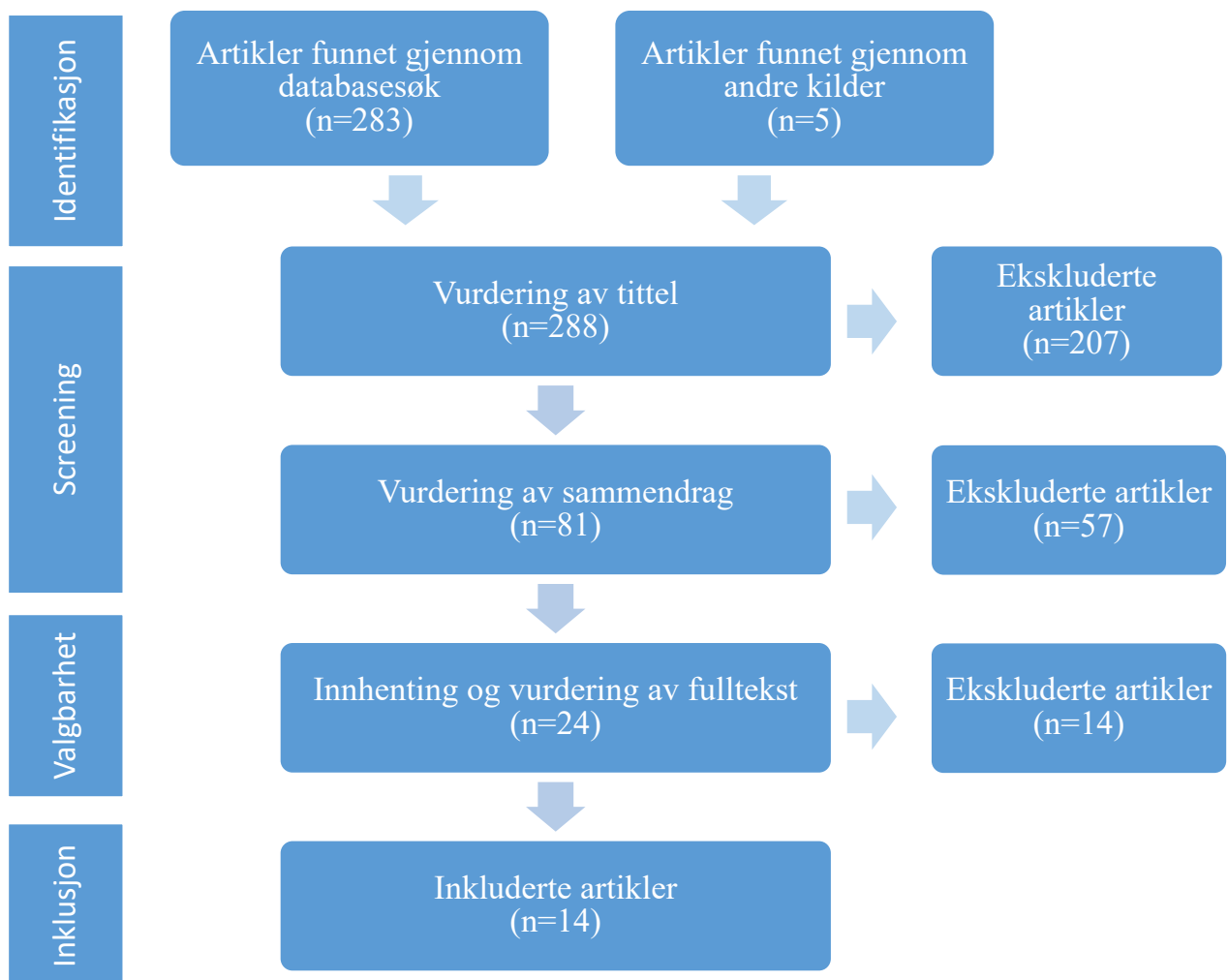
Inklusjonskriterier	Eksklusjonskriterier
<ul style="list-style-type: none">- Mobilbruk hos omsorgsgiver- Mor og far- Barn 0-6 år- Artikler fra de 10 siste årene- Artikler på norsk, dansk, svensk eller engelsk	<ul style="list-style-type: none">- Artikler eldre enn 10 år- Andre språk- Fagartikler og oversiktsartikler

4.3 Litteratursøk

Det ble laget en problemstilling og et PI-skjema (vedlegg 2). Utarbeidelsen av PI-skjema var første steg i arbeidet mot å søke forskningsartikler. Søkeprosessen startet 09.09.2021. Det ble brukt avansert søkestrategi for å få mest mulig relevante funn. Søkene ble utført i databasene Ovid Medline og CINAHL. Det ble lest abstrakter til de artiklene som hadde relevante overskrifter. Artikler som hadde relevante abstrakter i forhold til litteraturstudiets hensikt og problemstilling ble bestilt og lest. Søkene ble lagret, slik at det var enkelt å gå tilbake. Gjennom disse søkene ble det funnet til sammen 9 artikler som ble inkludert. Det ble også funnet 2 relevante oversiktsartikler, hvor det i referanselisten ble det funnet 5 artikler som

virket relevante, og som ble inkludert i litteraturstudien. Se oversikt over inkluderte artikler og søkeprosessen i vedlegg 1-4. Utvelgelsesprosessen er illustrert i figur 2.

Figur 2: Modell for utvelgelsesprosessen

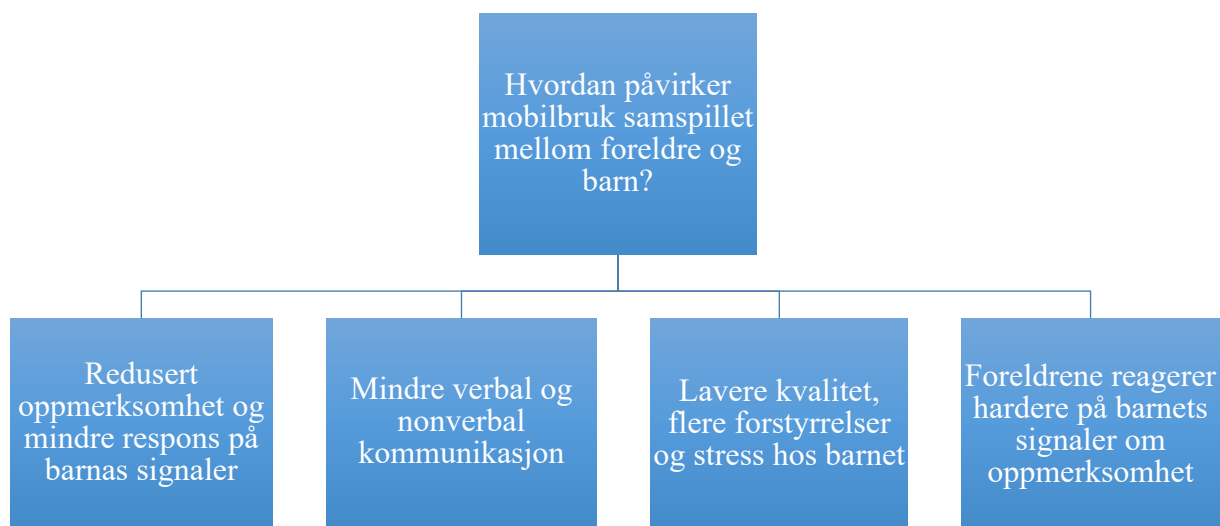

4.4 Etiske overveielser

I denne litteraturstudien er det lagt vekt på at forskningsetikken i alle de inkluderte studiene er ivaretatt. I alle de inkluderte studiene var det innhentet en etisk godkjenning. Det er også sett på hvordan de har beskrevet framgangsmåte med tanke på utvalg, samtykke, informasjon og anonymisering.

4.5 Analyse

Analyseprosessen startet med å lese artiklene flere ganger for å få en bedre helhetsforståelse, samt for å sikre at relevante funn var tatt med. Hovedfunnene i hver artikkel ble notert på eget ark. Neste steg var å systematisere alle funnene. Nøkkelfunnene ble fargekodet, noe som ga oversikt, samt synliggjorde et mønster av likheter og ulikheter. Gjennom denne prosessen ble det identifisert fire hovedfunn. Funnene er kategorisert i fire tema som er illustrert i figuren nedenfor.

Figur 2: Modell for litteraturstudiens tema.

5.0 Resultat:

Hensikten med denne litteraturstudien var å få kunnskap om hvordan mobilbruk påvirker samspillet mellom foreldre og barn. I dette kapitlet blir det presentert funn fra de 14 inkluderte forskningsartiklene.

5.1 Redusert oppmerksomhet og mindre respons på barnas signaler

Redusert oppmerksomhet og mindre respons på barnas signaler var et gjennomgående funn i flere av de inkluderte artiklene. Flere foreldre påpekte at de følte seg fjerne, mer distraheret og at de var mindre oppmerksomme på barnas signaler når de brukte mobiltelefonen (Radesky et al., 2016, Kushlev og Dunn 2019, Hiniker et al., 2015 og Johnsen og Galvin 2017).

Foreldrene uttrykte at de følte seg mer til stede med barna hvis de la bort mobiltelefonen. En mor sa dette:

Jeg klarer ikke å være like oppmerksom på barnet om jeg har mobilen der som lokker og forstyrrer. Det er så fristende når den ligger der (Johnsen og Galvin 2017, s 229).

I flere av de inkluderte artiklene kom det frem at foreldre som brukte mobiltelefonen ga mindre svar på barnets signal om oppmerksomhet, og oddsen for en rask og positiv respons ble betydelig redusert når de brukte mobiltelefonen. Noen foreldre beskrev at det var vanskeligere å lese og svare på barnets signaler (Konrad et al., 2021, Abeele et al., 2020, Hiniker et al., 2015, Radesky et al., 2016, Radesky et al., 2014 og Johnsen og Galvin 2017). Hiniker et al., (2015) fant i sine observasjoner av foreldre til små barn på lekeplasser, at 56% av foreldrene ikke responderte på barnas signal om oppmerksomhet når de brukte mobiltelefonen.

I flere av artiklene kommer det frem at foreldrene hadde en tendens til å ignorere barnas forsøk på å få oppmerksomhet når de brukte mobiltelefonen (Hiniker et al., 2015, Mangan, Leavy og Jancey 2018 og Johnsen og Galvin 2017). En mor fortalte dette:

Når jeg sitter med smarttelefonen, og han gråter eller noe, så vil jeg gjøre meg ferdig før jeg kommer (Johnsen og Galvin 2017, s 232).

5.2 Mindre verbal og nonverbal kommunikasjon:

Et sentralt funn var mindre nonverbal og verbal kommunikasjon mellom foreldrene og barna når foreldrene brukte mobiltelefonen. Radesky et al. (2014) fant i sin observasjonsstudie at foreldrene kommuniserte mindre med barna sine når de brukte mobiltelefon under måltidet. Radesky et al. (2014) beskriver en av sine observasjoner:

Female caregiver pulls out her phone from her purse and looks at it. Girl is talking to her caregiver, caregiver is looking at her phone, nodding a little while the child talks but not looking back at her or responding with words (Radesky et al., 2014, s 846).

Disse funnene blir støttet av Radesky et al. (2015) sin studie hvor de observerte samspillet mellom mødre og deres barn, når barna ble introdusert for ukjent mat. De fant at mødre hadde mindre verbale og nonverbale interaksjoner med sine barn når de brukte mobiltelefonen. Mors mobilbruk var assosiert med 20% mindre verbale interaksjoner og 39% mindre nonverbale interaksjoner.

5.3 Lavere kvalitet, flere forstyrrelser og stress hos barnet

I studien av McDaniel og Coyne (2016) og studien av McDaniel og Radesky (2018) opplevde foreldrene forstyrrelser og lavere kvalitet i samspillet på grunn av mobilbruk. 40% av foreldrene i studien til McDaniel og Radesky (2018) rapporterte at de brukte mobiltelefonen på en problematisk måte i samspill med barna sine. De fleste foreldrene opplevde at mobilbruk forstyrret samspillet med barna opp til flere ganger daglig. Dette funnet støttes av studien til Gutierrez og Ventura (2020), hvor resultatene viser at det er en betydelig sammenheng mellom mors mobilbruk og lavere kvalitet på interaksjoner mellom mor-barn.

Det kommer frem i studien til Johnsen og Galvin (2017) og i en annen studie av Radesky et al. (2016) at foreldrene opplevde forventninger om å hele tiden være tilgjengelige på

mobiltelefonen. Foreldrene opplevde dette som en stressfaktor, noe som kunne forstyrre samspillet med barnet. En mor beskrev dette:

Det at jeg alltid skal være tilgjengelig for andre på mobilen oppleves stressende. Det kan på en måte forstyrre kontakten min med barnet (Johnsen og Galvin 2017, s 229).

Flere av de inkluderte studiene beskriver i sine funn at barna ga utrykk for stress når foreldrene brukte mobiltelefonen. Stockdale et al. (2020) og Myruski et al. (2018) brukte i sine studier en modifisert versjon av still face eksperimentet for å undersøke kvaliteten på samspillet når foreldrene brukte mobiltelefon. Begge studiene beskriver i sine funn at barna viste negativ påvirkning under «still face» (telefon distraheret fase). Det ble observert økt selvtrøsting og fluktatferd, og mindre romutforskning og lek hos barna (Stockdale et al., 2020 og Myruski et al., 2018). Det kom frem i studien til Stockdale et al. (2020) at de eldre spedbarna reagerte kraftigere og hadde høyere nivå av negativ påvirkning enn de yngre spedbarna. Hyppige brudd i samspillet grunnet mobilbruk var forbundet med negativ affektivitet og eksternaliserende atferd hos barna. Foreldrene beskrev barna som mer klengete, sutrete og oppmerksomhetssøkende. (McDaniel og Radesky 2018, Gutierrez og Ventura 2020, Radesky et al., 2016 og Johnsen og Galvin 2017). En mor beskrev dette:

I notice with my newborn, when I don't have my phone, it's more bonding. If I'm like this (holds phone and looks at it), he's more (shows squirming motions) Like he's not as relaxed if I'm trying to be on Facebook, I'm trying to post pictures or post something on it, he's a little more upset that I'm not giving him the one-on-one attention (Radesky et al., 2016, s 698).

5.4 Foreldrene reagerer hardere på barnets signal om oppmerksomhet

Noen av de inkluderte studiene beskriver i sine funn at foreldrene kunne reagere med irritasjon, frustrasjon og sinne når barna gjentatte ganger prøvde å få foreldrenes oppmerksomhet når de var opptatt med mobiltelefonen (Radesky et al., 2014 og Radesky et al., 2016). En av foreldrene sa dette:

I notice my temper, I get temper. I`m like, "can you friggin wait?" I get mad and then I actually guilt for a minute and I`m like, Whoa, I`m getting pissed off him because I want to make a post, like is is really that important? (Radesky et.al., 2016, s 698)

6.0 Diskusjon

Hensikten med denne litteraturstudien var å få kunnskap om hvordan mobilbruk påvirker samspillet mellom foreldre og barn. Diskusjonskapitlet er todelt, og inneholder en metodediskusjon og en resultatdiskusjon. I metodediskusjonen diskuteres litteraturstudiens fremgangsmåte, samt styrker og svakheter ved arbeidet blir drøftet. I resultatdiskusjonen diskuteres og drøftes studiens hensikt opp mot funn fra de 14 inkluderte artiklene og faglitteratur.

6.1 Metodediskusjon:

Det ble valgt å benytte et PI-skjema, noe som ga oversikt, og gjorde søkene presise og nøyaktige. Søkene var gode og fikk mange treff, noe jeg ser på som en styrke for litteraturstudien. Søkene ble utført i databasene Ovid Medline og CINAHL. Dette er databaser som i hovedsak inneholder artikler om medisin, helse, biologi, psykiatri og psykologi, noe som resulterte i at det ble funnet artikler som var relevante i forhold til litteraturstudiens hensikt og problemstilling.

Under søkeprosessen ble det funnet 6 artikler av kvantitativ forskning, 6 artikler av kvalitativ forskning og 2 artikler av blandet metode. Kvalitativ forskning blir brukt for å kunnskap om menneskelige erfaringer, opplevelser, tanker, forventninger, motiver og holdninger (Malterud 2013). Kvantitativ forskning blir brukt for å få kunnskap om omfang, fordeling, effekt, forskjell eller samvariasjon (Malterud 2013). Det kan være en styrke for litteraturstudien at det ble kombinert artikler av både kvalitativ og kvantitativ metode, da det gir et mer helhetlig bilde av hvordan mobilbruk påvirker samspillet mellom foreldre og barn.

Det oppleves som en styrke for litteraturstudien at det er inkludert 11 artikler fra de siste 5 årene. Forskning er en ferskvare, og mobilbruken har økt kraftig de siste årene. Tre av artiklene er eldre enn 5 år, men ble inkludert da det ble vurdert at artiklenes funn ikke var påvirket av at data ble innsamlet for mer enn 5 år siden. De inkluderte artiklene er vurdert opp mot helsebibliotekets sjekklister for å kritisk vurdere artiklene og for å sjekke om en kan stolte på resultatene (Helsebiblioteket 2016). En svakhet i litteraturstudien er at jeg har lite erfaring med kvalitetssikring, og var usikker under denne prosessen.

I noen av de inkluderte artiklene ble foreldrene informert om at de ble observert på forhånd. Dette kan være en svakhet i studien da foreldrene muligens ville vise seg fra sin beste side, og kanskje brukte mobiltelefonen mindre enn de ellers ville ha gjort. I andre inkluderte studier skulle foreldrene selv rapportere om sitt mobilbruk, noe som gjør at man ikke kan stole helt på resultatene og er dermed en svakhet for litteraturstudien.

6.2 Resultatdiskusjon

Et godt samspill er når barnet og foreldrene «danser i takt» til den samme musikken (Smith og Ulvund 1999). Samspillet mellom barnet og foreldrene kjennetegnes ved at begge parter har oppmerksomhet mot den andre og er opptatt av den andres uttrykk og responderer deretter. Foreldrenes tilgjengelighet, respons og sensitivitet er tre dimensjoner som helsesykepleier observerer og som er avgjørende for et godt samspill (Smith og Ulvund 1999). I litteraturstudiens funn kom det frem at foreldres mobilbruk var forbundet med redusert oppmerksomhet og mindre respons på barnas signaler. Det var mindre nonverbal og verbal kommunikasjon mellom foreldre og barn, samt flere forstyrrelser og lavere kvalitet i foreldre-barn interaksjoner. Flere av de inkluderte studiene beskriver i sine funn at barna ga uttrykk for stress når foreldrene brukte mobiltelefonen. Hva betyr dette for barna i de mest sensitive første ukene, månedene og årene? Litteraturstudiens artikler omhandler i hovedsak barn i alderen 0-6 år. Det er nå grunnmuren i hjernen skal bygges, utvikles og formes i et tett samspill med foreldrene (Holme et al., 2019). Flere av foreldrene i de inkluderte studiene rapporterte at de opplevde at mobiltelefonen var avhengighetsskapende, og 40% rapporterte at de brukte mobiltelefonen på en problematisk måte i samspill med barna sine. På bakgrunn av dette bør helsesykepleier gi foreldre informasjon og kunnskap om konsekvensene av hva mobiltelefonen gjør i et samspill med barnet.

6.2.1 En oppmerksomhetstyv

Funnene i litteraturstudien påpeker at mobiltelefonen er en oppmerksomhetstyv, og foreldrene opplevde flere forstyrrelser og lavere kvalitet i interaksjoner med barnet.

I følge Smith og Ulvund (1999) er utilgjengelige foreldre ikke gunstig for et godt samspill. Når barnet er mellom 2-5 måneder kommer det i selvområdet som Stern (2003) kaller for kjerneselvev. Gjennom samspillserfaringen vil barnet i denne fasen danne seg indre representasjoner som gir forventninger om foreldrenes måte å være på når det søker kontakt

(Stern 2003). Dersom foreldrene er oppslukt i telefonen, og barnet stadig opplever at foreldrene ikke er tilgjengelig når det søker kontakt, vil det etter hvert ikke forvente å bli sett. Barnet kan da trekke seg inn i seg selv, og vil kanskje oppleve at det ikke er noe å hente her. Ved at helsesykepleier tar opp temaet samspill på de ulike konsultasjonene i helsestasjonsprogrammet, kan de informere foreldre om hvorfor tilgjengelighet er sentralt for et godt samspill.

Mikroseparasjoner er brudd i samspillet når barn og omsorgspersonen er i fysisk nærhet til hverandre. Slike brudd oppstår når foreldrene av en eller annen grunn er mentalt fraværende (Brandtzæg, Torsteinson og Smith 2019). Brudd i samspillet på grunn av foreldrenes mobilbruk er en form for mikroseparasjon. Brandtzæg, Torsteinson og Smith (2019) mener at mikroseparasjoner kan ha en utviklingsfremmende funksjon, fordi brudd i samspill skaper dynamikk, endring og bevegelse. Vi vet at barn tåler brudd i samspillet, og de trenger å lære at samspill kan repareres. For eksempel hvis en mor under en samspillsepisode med barnet får en SMS, og snur seg bort for å svare på denne, oppstår det en mikroseparasjon. Hvis mor deretter snur seg tilbake og gjenoppretter det gode samspillet med barnet, vil barnet få gode erfaringer om at samspillet kan repareres.

Om bruddene i samspillet blir hyppige og omfattende, uten at de blir reparert av foreldrene, kan det være urovekkende, og er ikke gunstig for et godt samspill.

Litteraturstudiens funn viser at barna ga uttrykk for stress når foreldrene brukte mobiltelefonen. Det stresset barnet opplever ved hyppige brudd i samspillet er ugunstig for hjernens utvikling. Små barn har et underutviklet og sensitivt alarmsystem, og tåler langt mindre stress enn voksne. Små barn er sensitive ovenfor endringer i foreldrenes atferd under samspill, og vil reagere negativt når kvaliteten på samspillet blir dårligere (Holme et al., 2019).

Utviklingspsykologen Edward Tronick studerte hvordan små barn i alderen 3-4 måneder reagerte på at kvaliteten på samspillet med mor ble dårlig, gjennom det såkalte «still face» eksperimentet. Hans funn viser at barnet reagerte med gråt og tilbaketreking når mor hadde et uttrykksløst ansikt og ikke reagerte på signaler om oppmerksomhet. To av de inkluderte artiklene brukte i sine studier en modifisert versjon av still face eksperimentet for å undersøke kvaliteten på samspillet når foreldrene bruker mobiltelefon. Når foreldrene var oppslukt i mobiltelefonen fikk de et lignende uttrykksløst ansikt. Studiene samsvarer med Tronick et al.

(1978) sine funn, og barna ble negativt påvirket når foreldrene ble distraheret av mobiltelefonen.

Litteraturstudiets funn viser at de eldre spedbarna reagerte kraftigere og hadde høyere nivå av negativ påvirkning enn de yngre spedbarna. Dette kan ha en sammenheng med utviklingstrinnet barnet har kommet i. I siste halvdel av første leveår oppdager barnet at det kan dele følelser og opplevelser med andre, og det forventer at foreldrene tar del i det de er opptatt av, samtidig som de er ivrig etter å ta del i andres opplevelser. Daniel Stern kaller denne fasen for det subjektive selvet. I denne fasen dreier samspillet seg først og fremst om felles oppmerksomhet og om å utforske verden sammen (Stern 2003). Når barnet opplever hyppige brudd i samspillet og det ikke får foreldrenes oppmerksomhet kan dette ha en negativ påvirkning av barnets utvikling.

NRK (2016) utførte et lignende eksperiment, hvor barna viste tydelig uro og utilfredshet når mor ga full oppmerksomhet til mobiltelefonen. Helseesykepleier kan under konsultasjoner vise denne filmen fra NRK, slik at foreldrene selv kan se hva mobiltelefonen gjør med samspillet og hvordan den hindrer den nære kontakten. Dette kan være et fint utgangspunkt for å reflektere sammen med foreldrene om egen mobilbruk. Som helseesykepleier er det viktig å ikke fremstå dømmende eller belærende, men åpne opp for refleksjon og diskusjon. Det at foreldrene selv setter ord på sine tanker om egen mobilbruk kan trolig ha en bedre effekt enn at helseesykepleier sier hva de skal gjøre. Mobiltelefonen har blitt en del av hverdagen vår, og i noen av litteraturstudiets artikler beskrev foreldrene at de brukte mobiltelefonen som en ”pause” fra hverdagens krav, og at den var viktig for å opprettholde sosial kontakt (Johnsen og Galvin 2017 og Radesky et al. 2016). Helseesykepleier skal ikke fraråde mobilbruk, men bevisstgjøre foreldrene deres egen bruk.

6.2.2 Se hvordan barnet snakker til deg

Litteraturstudien viser at når foreldrene var opptatt med mobiltelefonen kunne de reagere med irritasjon, frustrasjon og sinne på barnas signaler om oppmerksomhet. I følge Brandtzæg, Torsteinson og Smith (2019) reagerer en sensitiv omsorgsperson raskt, konsekvent og på en passende måte på barnets signaler. Bowlby (1988) beskriver at ved manglende sensitivitet kan omsorgsgiver være avvisende og ignorerende ovenfor barnet, og ikke fange opp barnets signaler. Kan disse funnene tyde på at foreldrene blir mindre sensitive ovenfor barna sine når

de bruker mobiltelefonen? I følge Smith og Ulvund (1999) er foreldrenes sensitivitet avgjørende for et godt samspill. Helsestyrepleier kan bidra til å fremme foreldrenes sensitivitet ved å utforske barnet sammen med foreldrene, og reflektere over hvilke signaler barnet gir.

Et sentralt funn i noen av de inkluderte artikler var at det var mindre nonverbal og verbal kommunikasjon mellom foreldrene og barna når foreldrene brukte mobiltelefonen. Barnets tidlige kommunikasjon foregår gjennom signaler som smil, ansiktsuttrykk, lyder og gråt (Høigård 2019). Det at voksne speiler barns uttrykk i det tidlige samspillet kalles av psykolog Daniel Stern for affektinntoning (Stern 2003). Affektinntoning handler om at foreldrene toner seg inn på hvordan barnet har det og gir nonverbalt uttrykk for at de forstår hva barnet føler. Affektinntoning gir barnet en følelse av å bli sett og forstått, noe som skaper kontakt og tillit (Stern 2003). I andre halvdel av første leveår vil barnet ifølge Stern (2003) bruke følelsesmessige uttrykk fra foreldrene som retningsgivende atferd. Barnet vil i nye situasjoner hente informasjon fra foreldrenes ansiktsuttrykk for å se hvordan det skal forholde seg. Dette kaller Stern (2003) for sosial referering. I litteraturstudien kommer det frem at det var mindre romutforskning og lek hos barna når foreldrene var brukte mobiltelefonen. Når foreldrene får dette uttrykksløse ansiktet får ikke barna bekreftelse på at det er trygt å utforske videre.

Det tidlige samspillet er et veldig tilstedeværende samspill, og mange foreldre er ikke klar over hvor grunnleggende non-verbal kommunikasjon er. Små barn sender ut mye nonverbal informasjon og det er verdifullt at foreldrene kommuniserer tilbake til barnet ved å for eksempel snakke til barnet, smile, nikke eller riste på hodet. Barn opplever trygghet når foreldrene viser at de forstår gjennom kroppen, blikk og ord (Stern 2003). Når barnets stressalarm går, trenger det hjelp til regulering (Holme et al., 2019). Den reduserte oppmerksomheten kan gjøre det vanskelig for foreldrene å oppdage barnets nonverbale signaler om at det er urolig og utilpass, som for eksempel rykkete bevegelser, sprikede fingre eller et bekymret ansiktsuttrykk.

Et godt samspill mellom foreldre og barn er med andre ord helt avhengig av nonverbal og verbal kommunikasjon. Helsestyrepleier kan gi foreldrene veiledning og kunnskap om hvordan barnet søker kontakt uten å bruke verbale uttrykksformer. Helsestyrepleier kan observere barnet sammen med foreldrene; «se som han kikker på deg», «se så interessert han

er». Ved å sette ord på samspillsobservasjoner kan helsesykepleier påpeke hva som er bra i samspillet. Gjennom å sette ord på et godt samspill, og oppmuntre foreldrene til å gjøre mer av det, kan det bidra til at foreldrene blir mer bevisst og lettere oppdager barnets signaler. Dermed kan foreldrene også selv bli mer bevisst på hva mobilbruken gjør med samspillet med barnet.

6.2.3 Tverrprofesjonelt samarbeid

Helsesykepleier skal i samarbeid med jordmor sikre en god overgang fra svangerskapsomsorgen til barselomsorgen og spedbarnsperioden (Helsedirektoratet 2014). Tilretteleggingen av en god start på samspillet starter allerede i svangerskapsomsorgen. Det kan være aktuelt å samarbeide med jordmor, for å dele kunnskap om hva mobilbruk gjør med samspillet allerede under svangerskapet. Det anbefales hjemmebesøk av helsesykepleier og jordmor til alle nyfødte 7-10 dager etter fødselen. Målet er å støtte foreldrene og bidra til en god start på tilknytningen til barnet og sikre mestring av foreldrerollen (Helsedirektoratet 2014). Helsesykepleier og jordmor kan allerede på hjemmebesøket ta opp temaet foreldres mobil og skjermbruk. Ved å tidlig dele denne kunnskapen, vil foreldrene kanskje bli mer bevisst på sin egen mobilbruk, noe som er gunstig for samspillet.

Helsestasjoner og barnehager har til sammen god kjennskap til barn i kommunen, og helsestasjonen bør derfor samarbeide med barnehagene i kommunen. Det kan omfatte felles temadager hvor helsestasjonen og barnehagene diskuterer temaer som er av interesse for begge tjenestene, samt felles utfordringer som blir oppdaget (Helsedirektoratet 2017). Dette kan være en fin arena for å ta opp temaet foreldres mobil og skjermbruk, og sammen med barnehagen diskutere videre arbeid om temaet. Helsesykepleier kan for eksempel delta på foreldremøter i barnehagen, og dele kunnskap om dette aktuelle temaet med foreldrene.

Litteraturstudien viser at foreldres mobilbruk kan påvirke samspillet med barnet negativt. Dersom helsesykepleier observerer samspillsutfordringer mellom foreldre og barn, bør helsesykepleier vurdere om det er aktuelt å drøfte dette med andre på helsestasjonen, som for eksempel kommunepsykolog. Kommunepsykologen kan være en sentral samarbeidspartner for helsesykepleier, særlig når det gjelder sårbare familier.

7.0 Oppsummering

Hensikten med denne litteraturstudien var å få kunnskap om hvordan mobilbruk påvirker samspillet mellom foreldre og barn. Mobiltelefonen som er med på å forenkle hverdagen vår, har også skapt nye utfordringer. Funnene viser at mobilbruk blant foreldre kan påvirke samspillet med barna negativt. Foreldre som er opptatt med mobiltelefonen har mindre oppmerksomhet og responderer mindre på barnas signaler. De har mindre verbal og nonverbal kommunikasjon. Kvalitet og sensitivitet i samspillet er dårligere, samt hyppigere brudd i samspillet og økt stress hos barna. Disse faktorene er ikke gunstig for et godt samspill. Denne kunnskapen bør deles med foreldrene. Som helsesykepleiere skal vi veilede foreldrene i temaet mobil- og skjermbruk, og gjennom denne kunnskapen oppfordre de til å være bevisst på egen mobilbruk i samspill med barnet. Ved å gjøre foreldrene bevisst på hvordan mobilbruk påvirker samspillet, kan det bidra til økt refleksjon og til begrenset bruk av mobiltelefonen i barnets våkentid.

En av helsesykepleiers mest sentrale oppgaver er å fremme et godt samspill og en trygg tilknytning (Helsedirektoratet 2017). Det er bedre å forebygge, enn å reparere. Det kan være gunstig å ta opp temaet mobil og skjermbruk allerede ved hjemmebesøket. Ved at helsesykepleier har forskningsbasert kunnskap om hvordan mobilbruk påvirker samspillet, vil foreldrene ha større tillit til det som blir formidlet. Mobilbruken har økt kraftig de siste årene, og det trengs mer forskning på hvordan mobilbruk påvirker samspillet mellom foreldre og barn. Fremtidige studier bør observere over en lengre periode for å få kunnskap om foreldrenes mobilbruk påvirker tilknytningen og barnets utvikling.

8.0 Referanseliste

Abeele, Mariek M.P. Vanden, Monika Abels og Andrew T. Hendrickson. Are parents less responsive to young children when they are on their phones? A systematic naturalistic observation study. *Cyberpsychology, behavior, and social networking*. 2020. DOI: 10.1089/cyber.2019.0472.

Bowlby, John. 1988. *A secure base: Parent-child-attachment and healthy human development*. New York: BasicBooks.

Brandtzæg, Ida, Stig Torsteinson og Lars Smith. 2019. *Barn og relasjonsbrudd. Mikroseparasjoner. Tilknytningsbasert forståelse, utredning og behandlingstiltak*. Bergen: Fagbokforlaget.

Dalland, Olav. 2012. *Metode og oppgaveskriving for studenter*. 5. Utg. Oslo: Gyldendal Akademiske.

Forsberg, Christina og Yvonne Wengstrøm. 2013. *Att göra systematiska litteraturstudier: varderling, analys och presentasjon av omvårdnadsforskning 3*. Utg. Falkenberg: Natur og kultur.

Gutierrez, Shawnee Alvarez og Alison K. Ventura. Associations between maternal technology use, perceptions of infant temperament, and indicators of mother-to-infant attachment quality. *Early human development*. 2020. DOI: 10.1016/j.jearlhumdev.2021.105305.

Hansen, Siri Amalie, Kristine Holmen Strømsvåg, Lisbeth Valla og Nina Misvær. 2017. Mobilbruk kan skade samspillet med barn. *Sykepleien*. DOI: <https://10.4220/Sykepleiens.2017.63259>

Helsebiblioteket. 2016. Sjekklistor. Hentet fra: <https://www.helsebiblioteket.no/kunnskapsbasert-praksis/kritisk-vurdering/sjekklistor>

Helsedirektoratet. 2017. *Nasjonal faglig retningslinje. Helsestasjon og skolehelsetjenesten. Helsestasjon 0-5 år*. Hentet fra: <https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/helsestasjons-og-skolehelsetjenesten/helsestasjon-05-ar#samspill-foreldre-bor-fa-veiledning-om-samspill-i-alle-konsultasjoner-i-helsestasjonsprogrammet>

Helsedirektoratet. 2014. *Nytt liv og trygg barseltid for familien. Nasjonal faglig retningslinjer for barselomsorgen*.

Hiniker Alexis, Kiley Sobel, Hyewon Suh, Yi-Chen Sung, Charlotte P. Lee og Julie A Kientz. Texting while parenting: How adults use mobile phones while caring for children at the playground. *Proceedings of CHI 2015*; Seoul South Korea. 2015; doi:10.1145/2702123.2702199.

Holme, Hanne, Ellen Solstad Olavsén, Lisbeth Valla og Marit Bergum Hansen. 2019. *Helsestasjonstjenesten. Barns psykiske helse og utvikling*. Oslo: Gyldedal akademiske.

Høigård, Anne. 2019. *Barns språkutvikling. Muntlig og skriftlig*. Oslo: Universitetsforlaget.

Johnsen, Sølvi Skjørestad og Kari Galvin. Den digitale tidsklemma. Hvordan opplever småbarnsmødre å kunne balansere sin oppmerksomhet mellom bruk av smarttelefon og samtidig være tilstede for barnet? *Nordisk sygeplejeforskning*. Universitetsforlaget. 2017. DOI: 10.18261/ISSN.1892-2686-2017-03-05.

Knitter, Barbara og Martina Zemp. Digital family life: A systematic review of the impact of parental smartphone use on parent-child-interactions. *Department of clinical and health psychology*. 2020. DOI: 10.24989/dp.v1i1.1809.

Konrad, Carolin, Mona Hillmann, Janine Rispler, Luisa Niehaus, Lina Neuhoff og Rachel Barr. Quality of mother-child-interaction before, during and after smartphone use. *Frontiers in psychology*. 2021; 12:616656. DOI: 10.3389/fpsyg.2021.616656.

Kushlev, Kostadin og Elisabeth W. Dunn. Smartphone distract parents from cultivating feelings of connection when spending time with their children. *Journal of social and personal relationships*. 2019. DOI: 10.1177/0265407518769387.

Malterud, Kirsti. 2013. *Kvalitativ metoder i medisinsk forskning. En innføring*. Oslo: Universitetsforlaget.

Mangan, Elsa, Justine E. Leavy og Jonine Jancey. Mobile device use when caring for children 0-5 years: A naturalistic playground study. *Health Promotion Journal of Australia*. 2018. DOI: 10.1002/hpja.38.

McDaniel, Brandon og Jenny S. Radesky. Technoference: Parent distraction with technology and associations with child behavior problems. *Child Dev*. 2018; 89(1):100-109. DOI:10.1111/cdev.12822.

McDaniel, Brandon og Sarah M. Coyne. The interference of technology in the coparenting of young children: Implications for mothers' perceptions of coparenting. *The social science journal*. 2016; 53:435-443. DOI:10.1016/j.soscij.2016.04.010.

Myruski, Sarah, Olga Gulyayeva, Samantha Birk, Koraly Perez-Edgar, Kristin A. Buss og Tracy A. Dennis-Tiway. Digital disruption? Maternal mobile device use is related to infant-social-emotional functioning. *Dev Sci*. 2018; 21(4): e12610. DOI: 10.1111/desc.12610.

NRK. 2016. Teknologien som forandrer oss. Er det håp for hjernen? Hentet fra <https://tv.nrk.no/serie/teknologien-som-forandrer-oss/sesong/1/episode/3/avspiller>.

Radesky, Jenny S., Alison L. Miller, Katherine L. Rosenblum, Danielle Appugliese, Niko Kaciroti Og Julie C. Lumeng. Maternal mobile device use during a structured parent-child interaction task. *Academic pediatrics*. 2015; 15:238-244. DOI: 10.1016/j.jacap.2014.10.001.

Radesky, Jenny S, Caroline Kistin, Barry Zuckerman, Katie Nitzberg, Jamie Gross, Margot Kaplan-Sanoff, Marilyn Augustyn og Michael Silverstein. Patterns of mobile device use by caregivers and children during meals in fast food restaurants. *The American academy of pediatrics*. 2014. DOI: 10.1542/peds.2013-3703.

Radesky, Jenny S., Caroline Kistin, Staci Eisenberg, Jamie Gross, Gabrielle Block, Barry Zukerman og Michael Silverstein. Parents perspectives on their mobile technology use: The excitement and exhaustion of parenting while connected. *Journal of developmental behavioral pediatrics*. 2016; 37:694-701. DOI:10.1097/DBP. 0000000000000357.

Stern, Daniel. 2003. *Spedbarnets interpersonlige verden*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Smith, Lars og Stein Erik Ulvund. 1999. *Spedbarnsalderen*. Oslo: Universitetsforlaget.

Statistisk sentralbyrå. 2021. *Norsk mediebarometer*. Hentet fra: <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/tids-og-mediebruk/statistikk/norsk-mediebarometer>.

Statistisk sentralbyrå. 2017. *Stabil andel Tv-seere, flere leser nettaviser*. Hentet fra <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/artikler-og-publikasjoner/stabil-andel-tv-seere-flere-leser-nettaviser>

Stockdale, Laura A., Christin L. Porter, Sarah M. Coyne, Liam W. Essig, McCall Booth, Savannah Keenan-Kroff og Emily Schvaneveldt. Infants`response to a mobile phone modified still-face paradigm: Links to maternal behaviors and beliefs regarding technofence. *The official journal of the international congress of the infant studies*. 2020; 25:571-592. DOI: 10.1111/inf.12342.

Tronick, Edward, Heidelise Als, Lauren Adamson, Susan Wise, Berry Brazelton. The infant`s response to entrapment between contradictory messages in face-to-face interaction. *Journal of the american academy of child psychiatry*. 1978; [https://doi.org/10.1016/S0002-7138\(09\)62273-1](https://doi.org/10.1016/S0002-7138(09)62273-1).

Vedlegg 1: Oversiktstabell kvalitet og innhold i inkluderte artikler

Forfattere År Land Tidsskrift	Tittel	Hensikt	Metode	Deltakere/ fracfall	Hovedfunn	Etisk vurdering	Kvalitet
Brandon T. McDaniel og Sarah M. Coyne 2016 USA The Social Science Journal	Technology interference in the parenting of young children: Implications for mothers' perceptions of coparenting	Hensikten med denne studien var å undersøke tre spørsmål: Hvor ofte mødre opplevde teknologiske forstyrrelser sammen med sin partner, hvor ofte mødre opplevde teknologiske forstyrrelser i ulike situasjoner med barna som leggetid, leketid osv. Til slutt ble det undersøkt hvordan mødre opplevde at disse avbruddene påvirket kvaliteten på relasjonene.	Kvalitativ metode, online spørreundersøkelse	213 mødre med barn under 3 år ble invitert til å delta i studien. 203 mødre med en gjennomsnittsalder på 30, 58 år deltok i studien. Alle var gift eller hadde en samboer. De fleste hadde bare ett barn.	Mange mødre opplevde at teknologiske forstyrrelser avbrøt samspillet med barna under lek, leggetid osv. Flere mødre opplevde et dårligere samliv og depressive symptomer på grunn av teknologiske forstyrrelser med partner. På grunn av teknologiske forstyrrelser var det er dårligere samarbeid mellom foreldrene og frustrasjon hos mødre.	Godkjent av vurderingskomiteen ved universitetet Brigham young	Nivå 1
Carolin Konrad, Mona Hillmann, Janine Rispler, Luisa	Quality of mother-child interaction before, during and	Hensikten med denne studien var å observere kvaliteten	Kvantitativ metode Mødrene fylte ut en	54 barn mellom 20-22 måneder født til termin.	Hyppige brudd i samspillet mellom foreldre og barn vil	Godkjent av den lokale etiske komiteen ved	Nivå 1

Niehaus, Lina Neuhoff og Rachel Barr 2021 Tyskland Frontiers in psychology	after smartphone use	på og endringer i mor- barn-samspill før, under og etter forstyrrelser av smarttelefon. Det ble også observert om det var noen forskjell av å bli forstyrret av smarttelefon, eller penn og papir.	online spørreskjema før de kom til eksperimentet. Observasjon	Mødre med en gjennomsnittsalde r på 33,8 år. 3 familier ble ekskludert på grunn av tekniske problemer.	sannsynligvis redusere kvaliteten på samspillet mellom mor og barn. Ved bruk av smarttelefon gir mødrene mindre respons og tar mindre initiativ til lek enn om de ikke bruker smarttelefon.	fakultetet for psykologi ved ruhr universitet Bochum	
Brandon T. McDaniel og Jenny S. Radesky 2018 USA Child Dev.	Technoference: Parent distraction with technology and associations with child behavior problems	Hensikten med denne studien var å undersøke om foreldrenes skjermbruk førte til brudd i samspillet med barna og om disse bruddene er forbundet med barns atferdsproblemer.	Kvalitativ metode Tverrsnittstudie spørreskjema	183 hetroseksuelle par med barn på 5 år eller yngre. Foreldrene måtte være over 18 år og snakke engelsk. Barn under 1 år ble ekskludert fra studien siden atferdsvurderinge n ikke passet for barn under 1 år.	Resultatene tyder på at teknologiske brudd i samspillet er assosiert med atferdsproblemer hos barn. Selv lave og tilsynelatende normale mengder med skjermbruk var forbundet med atferdsproblemer hos barn.	Godkjent av vurderingskomite en ved University of Michigan	Nivå 1
Jenny Radesky, Alison L. Miller, Kathrine L. Rosenblum, Danielle Appugliese, Niko	Maternal mobile device use during a structured parent- child-interactions task	Hensikten med denne studien var å undersøke sammenhenger mellom mors	Kvantitativ metode Observasjon.	225 mor-barn dyader. Barna var 6 år eller yngre.	Mødre som brukte mobilen hadde signifikant færre verbale og nonverbale	Godkjent av vurderingskomite en ved University of Michigan	Nivå 1

Kaciroti og Julie C. Lumeng 2015 USA Academic Pediatric Association		mobilbruk og frekvensen av mor-barn interaksjoner.			interaksjoner med sine barn enn mødre som ikke brukte mobilen. I tillegg gjorde mødre som brukte mobilen signifikant færre oppmuntringer til sine barn		
Jenny S. Radesky, Caroline Kistin, Staci Eisenberg, Jamie Gross, Gabrielle Block, Barry Zuckerman, Michael Silverstein 2016 USA Journal of developmental & behavioral pediatrics	Parent Perspectives on their mobile technology use: The excitement and exhaustion of parenting while connected	Hensikten med denne studien var å beskrive foreldres oppfatning av egen digital bruk rundt barna sine.	Kvalitativ metode, semistrukturert dybde intervju	35 engelskspråklige omsorgspersoner til små barn.	Omsorgspersonene beskrev at den digitale bruken gjorde det vanskelig å lese og svare på barns sosiale signaler. Omsorgspersonene beskriver flere innvendige konflikter på grunn av mobilbruken i samhandling med barna sine.	Studien ble godkjent av vurderingskomiteen ved Boston University Medical Center	Nivå 1
Jenny S. Radesky, Caroline J. Kistin, Barry Zuckerman, Katie Nitzberg, Jamie Gross, Margot Kaplan-Sanoff,	Patterns of mobile device use by caregivers and children during meals in fast food restaurants	Hensikten med denne studien var å beskrive naturalistiske mønstre for mobilbruk av omsorgspersoner for å generere hypoteser	Kvalitativ metode observasjonsstudie	55 omsorgspersoner som spiste med 1 eller flere små barn i et gatekjøkken.	40 omsorgspersoner brukte mobiltelefon under måltidet. Barna reagerte forskjellig på omsorgspersonenes	Denne studien ble ansett som unntatt fra anmeldelse av vurderingskomiteen ved Boston university	Nivå 1

<p>Marlyn Augustyn og Michael Silverstein</p> <p>2014</p> <p>USA</p> <p>The American academy of pediatrics</p>		<p>om mobilbrukens effekter på omsorg mellom barn og omsorgsperson</p>			<p>mobilbruk. Noen underholdte seg selv, mens andre prøvde å få foreldrenes oppmerksomhet. Omsorgspersoner som var oppslukt i telefonen reagerte med sinne på barnets signaler om oppmerksomhet.</p>	<p>medical center</p>	
<p>Kostadin Kushlev og Elisabeth W. Dunn</p> <p>2019</p> <p>USA</p> <p>Journal of social and personal relationships</p>	<p>Smartphones distract parents from cultivating feelings of connection when spending time with their children</p>	<p>Hensikten med denne studien var å undersøke hvordan dagens mobilbruk påvirker de psykologiske fordelene vi har i samspill med andre, med fokus på det sosiale forholdet mellom foreldre og deres barn. De undersøkte om smarttelefoner fikk foreldre til å føle seg distrauert</p>	<p>Kvalitativ metode</p> <p>Spørreskjema</p>	<p>200 foreldre som var på et vitenskapelig museum sammen med barna sine.</p>	<p>Foreldre som brukte telefonen mye følte seg mer distrauert og opplevde å ha lavere oppmerksomhetskvalitet enn de som brukte telefonen lite. De som brukte telefonen mye opplevde å ha en lavere sosial forbindelse sammen med barna sine.</p>	<p>Godkjent av vurderingskomiteen ved university of Virginia.</p>	<p>Nivå 1</p>
<p>Mariek M.P. Vanden Abeele, Monika Abels og Andrew T. Hendrickson</p>	<p>Are parents less responsive to young children when they are on their phones?</p>	<p>Hensikten med denne studien var å undersøke sammenhengen</p>	<p>Kvantitativ metode</p> <p>En systematisk naturalistisk</p>	<p>54 foreldre-barn dyader. 9 på lekeplass og 16 på et</p>	<p>Foreldre som brukte mobiltelefonen hadde fem ganger lavere</p>	<p>Godkjent av vurderingskomiteen ved Tilburg university</p>	<p>Nivå 1</p>

2020 Nederland Cyberpsychology, behavior and social networking		mellom foreldres bruk av mobiltelefon og foreldres respons på barnas signal om oppmerksomhet.	observasjonsstudie	venterom. Barna var mellom 0-5 år.	oppmerksomhet på barnets signal om oppmerksomhet, enn foreldre som ikke brukte mobiltelefonen. Foreldre som brukte mobiltelefonen ga mindre respons, mindre påvirkning og prioriterte barnet mindre. Funnene støtter bekymringer over konsekvensene foreldres mobilbruk har for barns utvikling.		
Elsa Mangan, Justine E. og Leavy, Jonine Jancey 2018 Australia Health promotion journal of Australia	Mobile device use when craing for children 0-5 years: A naturalstic playground study	Hensikten med denne studien var å forstå foreldres/omsorgsgive rs bruk av mobiltelefon og oppfatninger av bruk av mobiltelefon mens de tar vare på barn på 5 år og yngre.	Det ble brukt en blandet metode for å samle inn kvalitative og kvantitative data. Data ble samlet inn ved observasjoner og intervjuer.	50 foreldre ble observert og 25 foreldre ble intervjuet. Foreldrenes alder var opp til 40 år. De måtte ha minst et barn i alderen 0-5 år.	76% av foreldrene brukte mobiltelefonen under en 20 minutters observasjonsperiode. Foreldrene brukte i gjennomsnitt 4 minutter på mobiltelefonen. De brukte mobiltelefonen til kommunikasjon, ta bilder og arbeid.	Godkjent av den etiske komiteen for menneskelig forskning ved Curtin Universitys	Nivå 1

					Foreldrene hadde en tendens til å ignorere barnas forsøk på å få oppmerksomhet mens de var på telefonene		
Laura A. Stockdale, Christin L. Porter, Sarah M. Coyne, Liam W. Essig, McCall Booth, Savannah Kean-Kroff og Emily Schvaneveldt 2020 USA The official journal og the international congress of infant studies	Infants`response to at mobile phone modified still-face paradigm: Links to maternal behaviors and beliefs regarding technoferece	Hensikten med denne studien var å undersøke hvordan forstyrrelser i interaksjon mellom foreldre og spedbarn på grunn av mobiltelefonbruk påvirker spedbarnsatferd.	Kvantitative metode Online spørreskjema og observasjon.	505 omsorgsgivere med barn under 1 år. Eneste inklusjonskriteriet for å delta var å ha et barn under 1 år og snakke engelsk.	Resultatene viser at barna viste økt negativ påvirkning, redusert positiv påvirkning, økt selvtrøsting og fluktatferd under ”still-face”, eller telefon-distrahert fase. Eldre spedbarn hadde høyere nivå av negativ påvirkning sammenlignet med yngre spedbarn.	Godkjent av en intern vurderingskomite ved Brigham young university.	Nivå 1
Alexis Hiniker, Kiley Sobel, Hyewon Suh, Yi-Chen Sung, Charlotte P. Lee og Julie A Kientz 2015	Texting while Parenting: How adults use mobile phones while caring for children at the playground	Hensikten med denne studien var å undersøke omsorgspersoners verdier om sin egen telefonbruk i omsorgssammenheng, og hvordan disse	Det ble brukt både kvalitativ og kvantitativ metode. Data ble samlet gjennom naturalistisk observasjon, semi-	466 omsorgsgivere på en lekeplass.	Resultatene viser at omsorgspersoner brukte lite mobiltelefon på lekeplassen, men at den likevel var en betydelig kilde til skyldfølelse. De	Godkjent av vurderingskomite en ved university of Washington	Nivå 1

Sør-Korea CHI		verdiene vises i følelser og atferd.	strukturert intervju og spørreskjema.		fleste mente at det var upassende å bruke mobiltelefonen på lekeplassen. 56% av foreldrene responderte ikke på barnas signal om oppmerksomhet når de brukte mobiltelefonen.		
Shawnee Alvarez Gutierrez og Alison K. Ventura 2020 USA Early human development	Associations between maternal technology use, perceptions of infant temperament, and indicators of mother-to-infant attachment quality	Hensikten med denne studien var å undersøke sammenhenger mellom mors mobilbruk under interaksjoner mellom mor og spedbarn og indikatorer på tilknytning mellom mor og spedbarn.	Kvantitativ metode Data ble samlet gjennom en online tverrsnittstudie	332 mødre til spedbarn i alderen 2-6 år.	Resultatene viser en betydelig sammenheng mellom mors mobilbruk og lavere kvalitet på interaksjoner mellom mor-barn. Hyppig mobilbruk hos mor var forbundet med negativ affektivitet hos spedbarna.	Godkjent av vurderingskomiteen ved California Polytechnic state University	Nivå 1
Sarah Myruski, Olga Gulyayeva, Samantha Birk, Koralý Perez-Edgar, Kristin A. Buss og Tracy A. Dennis-Tiwary	Digital disruption? Maternal device use is related to infant-social-emotional functioning	Hensikten med denne studien var å bruke en modifisert SFP med mors mobiltelefon for å undersøke virkningen av distraherete eller ikke-	Kvantitativ metode Observasjon	25 spedbarn i alderen 7-24 mnd og deres mødre.	Spedbarna viste mer negativ påvirkning og mindre positiv påvirkning under SF (mor distraheret av mobilbruk). Barna viste mer	Godkjent av vurderingskomiteen ved Pennsylvania State University	Nivå 1

2018 USA Dev. Sci		reagerende foreldre på barns sosioemosjonelle oppførsel.			engasjement med leker og med mor under FP (mor-barn samspill). Hyppig mobilbruk var assosiert med mindre romutforskning og mindre positiv påvirkning.		
Sølvi Skjørestad Johnsen og Kari Glavin 2017 Norge Nordisk sykeplejeforskning Universitetsforlaget	Den digitale tidsklemma Hvordan opplever småbarnsmødre å kunne balansere sin oppmerksomhet mellom bruk av smarttelefon og samtidig være tilstede for barnet?	Hensikten med denne studien var å få innblikk i hvordan småbarnsmødre opplever å balansere sin oppmerksomhet mellom bruk av smarttelefon, og samtidig være tilstede for barnet.	Kvalitativ metode Eksplorerende og induktivt design. Individuelle og halvstrukturerte intervjuer.	13 norsktalende mødre med barn mellom 3-12 måneder. Mødrene kunne ikke ha symptomer på psykisk sykdom.	Mødrene opplevde i mange tilfeller utfordringer i forhold til å balansere sin oppmerksomhet mellom bruk av smarttelefon, og samtidig være tilstede for barnet.	Studien ble meldt til Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste og gjennomført i samsvar med forskningsetiske retningslinjer.	Nivå 1

Vedlegg 2: PI-skjema

P	I
<p>Barn 0-1 år:</p> <p>Mesh-ord: exp Infant/</p> <p>Tekstord child OR children OR toddler* OR preschool child* OR infant* OR baby OR babies OR neonat* OR newborn*</p> <p>Foreldre/Foreldre samspill eller relasjon:</p> <p>Mesh-ord parents/ OR fathers/ OR mothers/ OR single parent/ parent-child relations/ OR father-child relations/ OR mother-child relations/</p> <p>Tekstord parent* OR carer* OR father* OR mother* OR dad* OR mom*</p> <p>Bonding OR relation* OR attachment*</p>	<p>Skjermbruk:</p> <p>Mesh-ord: Telephone/ OR cell phone/ OR text messaging/ OR Mobile Applications/ OR computers, handheld/ OR smartphone/ OR social media/</p> <p>Tekstord telephone* OR phone* OR cellphone* OR smartphone* OR "smart phone" OR "cell phone" OR "mobile phone" OR "smart phone" OR iphone* OR android OR application* OR app OR apps OR SMS OR "text message" OR "text messages" OR "social media")</p>

Vedlegg 3: Søkhistorikk Ovid Medline

	Søk: Ovid MEDLINE 09. september, 2021	Resultater
1	social media/ or electronic mail/ or telephone/ or cell phone/ or smartphone/ or text messaging/ or screen time/ or "Cell Phone Use"/	44455
2	Mobile Applications	8547
3	Computers, handheld	3857
4	(cellphone* or smartphone* or "smart phone" or "cell phone" or "mobile phone" og "smart phone" or Iphone og android or "screen time" or "screen use" of r "web applications" or "applications" or "app" or "apps" or "SMS" or "text message" or "text messages" or "social media" or "social medium")	330418
4	1 or 2 or 3 or 4	366261
5	Parent-child-relations/or father-child relations or mother child relations	57709
6	((parent* or mother* or father* or carer*) adj3 (infant* or baby or babies or neonat* or newborn* or toddler*) adj3 (bonding or relation* or attachment*)).	2406
7	6 or 7	58850
8	5 and 8	402
9	limit 9 to (yr="2011 -Current" and (danish or english or norwegian or swedish))	256

Vedlegg 4: Søkehistorikk CINAHL

	Søk: CINAHL 10. september 2021	Resultater
1	(MH"Computers, Portable") OR (MH "Computers, Hand-Held") OR (MH "Smartphone") OR (MH "Email") OR (MH "Instant Messaging") OR (MH "Social Media") OR (MH "Cellular Phone+") OR (MH "Text Messaging") OR (MH "Screen Time") OR (MH "Mobile Applications")	44906
2	TI (cellphone* OR smartphone* OR "smart phone" OR "cell phone" OR "mobile phone" OR "smart phone" OR iphone* OR android OR tablet OR tablets OR ipad* OR ipod OR "Screen Time" OR "web application" OR app OR apps OR SMS OR "text message" OR "text messages" OR "social media" OR "social medium") OR AB (cellphone* OR smartphone* OR "smart phone" OR "cell phone" OR "mobile phone" OR iphone* OR android OR tablet OR tablets OR ipad* OR ipod OR "web application" OR app OR apps OR SMS OR "text message" OR "text messages" OR "social media" OR "social medium" OR "screen time")	48570
3	1 OR 2	75310
4	("Parent-Infant Bonding") OR (MH "Parent-Infant Relations+") OR (MH "Father-Infant Relations") OR (MH "Mother-Infant Relations")	5486
5	TI (MHparent* or mother* or father* or carer*) N3 (infant* or baby OR babies OR neonat* OR newborn* or toddler*) N3 (bonding or relation* or attachment*))) OR AB (((parent* or mother* or father* or carer*) N3 (infant* or baby OR babies OR neonat* OR newborn* or toddler*) N3 (bonding or relation* or attachment*))	1707
6	4 OR 5	6450
7	3 AND 6	52
8	Limiters - Published Date: 20110101-20211231; Peer Reviewed; Research Article Search modes - Boolean/Phrase	27